

ANALYS

Sveriges importberoende av Kina

Strategiska utmaningar
och behovet av diversifiering

2025

Sammanfattning

Denna analys kartlägger Sveriges importberoende av Kina och hur detta beroende utvecklats över tid. Resultaten visar att Sveriges varuimport generellt sett har blivit mer diversifierad, men att denna utveckling går emot trenden för varuimporten där Kina är en av exportörerna. Liknande trender ser vi för importen av strategiska varor från Kina, som även den blivit mindre diversifierad under senare år. Importen från Kina som anses lågt diversifierad är relativt liten, även om den har ökat på senare år.

Som världens näst största ekonomi spelar Kina en central roll i internationell handel. I en tid då geopolitiken står högt på agendan och relationen med Kina blir allt mer oförutsägbar, blir medvetenheten om strategiska beroenden i svensk varuimport central. Detta kan även skapa utmaningar för svenska företag som behöver se till sina kommersiella intressen i ett allt mer osäkert geopolitiskt läge.

Sverige har som mål i den nationella säkerhetsstrategin att reducera risker och sårbara beroenden mot Kina för att stärka ekonomisk säkerhet och motståndskraft. Man ser det dessutom som viktigt att stärka kunskapen om Kina. Denna analys bidrar genom att dels öka kunskapen om Sveriges handelsrelation med Kina, dels visa på vilka områden det kan finnas ett strategiskt beroende gentemot Kina.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1 Inledning.....	4
2 Importmönster	6
3 Data.....	7
4 Metod.....	8
5 Resultat	10
5.1 Samtliga varugrupper	10
5.1.1 Översikt.....	10
5.1.2 Lågdiversifierade varugrupper	11
5.1.3 Varugrupper med Kina som enda exportör.....	12
5.2 Strategiska varor.....	12
5.2.1 Översikt.....	12
5.2.2 Lågdiversifierade varugrupper	13
5.2.3 Varugrupper med Kina som enda exportör.....	13
6 Slutsats.....	15
7 Referenser.....	16
8 Appendix	17

Utreddare: Ebba Lundqvist, Kommerskollegium

Tack till Hannes Lenk, Patrik Tingvall och Erik Merkus för värdefulla kommentarer

1 Inledning

Det geopolitiska läget i världen de senaste åren har lett till att begrepp som ekonomisk säkerhet fått en ökad betydelse inom utrikeshandeln. Ekonomisk säkerhet beskrivs som målsättningar och åtgärder för att säkerställa att länders ekonomi och tillväxt påverkas i minsta möjliga utsträckning av framtida kriser, krig eller chocker (Kommerskollegium, 2024). EU-kommissionen (2023a) har presenterat en ekonomisk säkerhetsstrategi som bland annat innefattar motståndskraftiga leveranskedjor och partnerskap med länder vi har gemensamma intressen med. Dessa målsättningar innebär att medlemsstater behöver öka sin kunskap om vilka strategiska beroenden som finns i leveranskedjor, hur diversifierad importen av olika varor och tjänster är, samt i vilken utsträckning vi bedriver handel med likasinnade länder. En vedertagen definition för vad som utgör ett strategiskt beroende är idag inte fastställt, men EU-kommissionen (2021) har i ett arbetsdokument till EU:s industristrategi lagt fram förslag på sådan definition. Enligt den definitionen är strategiska beroenden något som är av avgörande betydelse för EU och dess medlemsstaters strategiska intressen, till exempel säkerhet, trygghet, hälsa samt den gröna och digitala omställningen. Jämfört med kritiska beroenden, som är beroenden som är kritiska för samhällsviktiga verksamheters funktion, så är strategiska beroenden mer långsiktiga och har ett större fokus på konkurrenskraft.

Kommerskollegium (2020; 2021) har i tidigare analyser argumenterat för att ökad motståndskraft bäst nås genom öppenhet och internationellt samarbete. Tillväxtnalys (2025) visar att diversifiering minskar svenska företags sårbarhet för globala leveransstörningar. Detta, samt ett ömsesidigt beroende genom handel mellan stater, kan minska geopolitiska risker och därmed öka den ekonomiska säkerheten (WTO, 2023; Bluth, 2021 s. 132). Draghi (2024) och Niinistö (2024) lyfter också fram betydelsen av diversifiering av leveranskedjor och leverantörskällor för att utveckla EU:s motståndskraft mot framtida kriser.

En viktig handelspartner till både Sverige och EU är Kina.¹ Handelsbalansen mellan EU och Kina har historiskt varit negativ för EU:s del, vilket innebär att EU importerar mer från Kina än vad Kina importerar från EU. Detta gäller även för Sverige. EU betraktar Kina som en samarbetspartner, en ekonomisk konkurrent och en systemisk rival. Samtidigt har EU och Sverige en ambition att minska risker kopplade till Kina och strävar efter att reducera kritiska beroenden och sårbarheter där sådana kan identifieras (EU-kommissionen, 2024a; Regeringskansliet, 2024).

Syftet med denna analys är att kartlägga Sveriges importberoende av Kina. I ljuset av Sveriges åtaganden som redogjorts för ovan, både vad gäller relationen med Kina, motståndskraft och diversifiering över lag, är det relevant att utreda i vilken utsträckning och för vilka varugrupper Sverige har ett högt beroende av Kina.

1 Kina är Sveriges sjunde största handelspartner för import och den elfte största handelspartnern för export år 2023. För EU som helhet så var Kina år 2023 den största handelspartnern för import och den tredje största handelspartnern för export.

Dessutom analyserar vi diversifiering av importen inom en grupp strategiska varor.² Strategiska varor knyter an till EU:s föreslagna definition av strategiska beroenden och definieras i denna analys som varor vilka är viktiga för EU:s långsiktiga mål och konkurrenskraft.³ Ett koncentrerat importberoende från ett enskilt land för dessa varor skulle kunna anses vara mer kritiskt jämfört med ett beroende av ett enskilt land för andra varugrupper.

För analysen används detaljerad varuhandelsstatistik från Eurostat för tre tidsperioder: 2002–2003, 2012–2013 samt 2022–2023. Med hjälp av denna data tar vi fram det så kallade Herfindahl-Hirschman indexet (HHI) för att räkna ut graden av diversifiering av Sveriges varuimport. Det specifika fokuset på Kina gör att vi med hjälp av indexet kan kartlägga inom vilka varugrupper det finns ett importberoende och därigenom en möjlig sårbarhet.

I avsnitt 2 kartläggs Sveriges importmönster för de valda tidsperioderna för att kunna skapa en förståelse för hur importen har förändrats över tid, både vad gäller betydelsen av olika exportländer för Sverige och hur innehållet i importen har förändrats över tid. I avsnitt 3 diskuterar vi den data som vi använt oss av i analysen och i avsnitt 4 presenterar vi metoden för att räkna ut HHI. Därefter presenterar vi våra resultat för att sedan dra slutsatser.

2 Varor av militärt strategiskt värde, material till avancerade halvledare och kritiska råmaterial.

3 Utifrån EU:s förordning om kritiska råvaror (2024/1252). Strategiska varor är en undergrupp till kritiska varor, där kritiska varor handlar om säkerställd tillgång till material medan strategiska kan anses ha större bäring på mål inom grön omställning och konkurrenskraft.

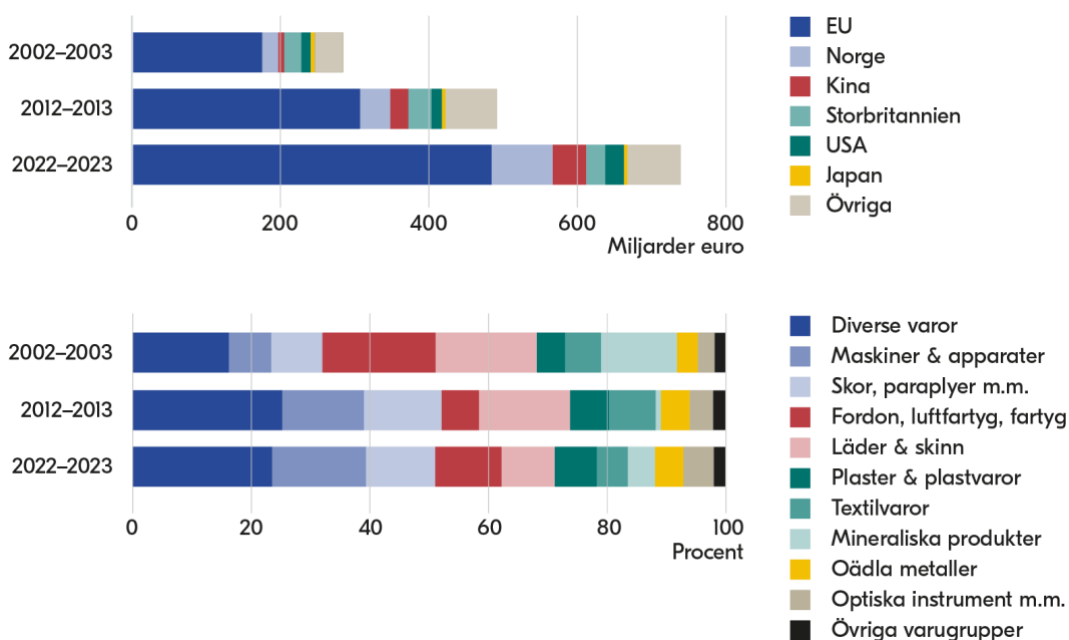
2 Importmönster

Sveriges import har ökat över tid i takt med globalisering och en växande betydelse av internationell handel. Som världens näst största ekonomi är Kina en prismässigt konkurrenskraftig leverantör av många varor till kunder över hela världen. På senare tid har Kina även vuxit till att bli ledande inom flera teknologier, vilket ytterligare bidragit till ökad handel. Importen från Kina har ökat med över 450 procent från 2002–2003 till 2022–2023 (Figur 1). Den största ökningen skedde dock innan 2012. Under perioden 2012–2023 ökade Sveriges import från Kina med 80 procent. Förutom Norge så är Kina det land utanför EU som Sverige importerar mest varor från.

Samtidigt har innehållet i importen från Kina förändrats över tid (Figur 2). I början av 2000-talet bestod en stor del av Sveriges import från Kina av fordon, läder och skinn samt mineraler. I takt med den kinesiska industrins utveckling har denna sammansättning förändrats, och framför allt har elektriska maskiner och apparater fått en ökad betydelse.

Det är också viktigt att i detta hänseende vara uppmärksam på att även om en varugrupp endast utgör en liten del av Sveriges import, kan den vara avgörande för att kunna producera en strategisk vara i Sverige. Värdet på importen säger alltså ingenting om det finns strategiska beroenden i specifika fall, men kan visa på ett övergripande mönster.

Figur 1 & 2. Sveriges varuimport baserat på exportörsland och Sveriges import från Kina på kapitelnivå⁴

Källa: Eurostat

⁴ Diverse varor är en avdelning som innefattar HS-koder för bland annat möbler och leksaker. Övriga varugrupper innefattar avdelningar som inte utgör en stor andel av importen från Kina.

3 Data

Denna analys utgår från EU:s statistikdatabas Eurostat och använder importdata från ursprungsland, vilket innebär att varor antingen är helt framställda där eller att den sista väsentliga bearbetningen skett där. Datasetet som används innehåller Sveriges bilaterala handelsstatistik för varugrupper på 8-ställig KN-nivå.⁵ Detta är den mest detaljerade nivån för varugrupper och möjliggör därför också för en detaljerad analys.

För att analysera hur innehållet i och koncentrationen av Sveriges import från Kina har förändrats över tid, analyseras dubbla år med ett mellanrum på åtta år. Det vill säga, de åren som är föremål för denna analys är: 2002–2003, 2012–2013 samt 2022–2023.

Vi analyserar även Sveriges import av strategiska varor från Kina. För att kategorisera strategiska varor har vi utgått från de av EU-kommissionen (2023b) utpekade kritiska teknikområden för EU:s ekonomiska säkerhet, men på grund av databegränsningar har vi behövt avgränsa oss till halvledare, kritiska råvaror och varor som är av militärt strategiskt värde (till exempel produkter med dubbla användningsområden (PDA)).⁶ Listan på material till avancerade halvledare är hämtad från OECD (2019). Data för varor av militärt strategiskt värde kommer från JRC:s Strategic Trade Atlas (2024). Kritiska råvaror är de som listats av EU-kommissionen (2024b) som kritiska. Även om dessa listor inte täcker samtliga av EU:s kritiska teknikområden når vi ändå en relativt stor omfattning eftersom en del varor återfinns inom flera kritiska teknikområden. Vissa AI-teknologier faller under halvledarteknologier till exempel. Vi har i vår analys tagit hänsyn till detta för att säkerställa att varorna inte tas upp dubbelt.

Analysen av strategiska varor är på 6-ställig nivå på grund av databegränsningar. Detta innebär att resultaten mellan avsnitt 5.1, som visar importen av samtliga varor på 8-ställig nivå, och avsnitt 5.2, som visar importen av strategiska varor på 6-ställig nivå, inte är direkt jämförbara, eftersom båda analyser inte kan göras på samma detaljerade nivå.

5 Kombinerade nomenklaturen (KN) är EU:s åttasiffriga kodsysteem som består av numren i Harmoniserade systemet (HS) med ytterligare EU-underavdelningar.

6 De kritiska teknikområdena är avancerade halvledarteknologier, AI-teknologier, kvantteknologier, bioteknologier, avancerade anslutnings-, navigations- och digitala teknologier, avancerad sensorteknologi, rymd- och framdrivningsteknologier, energiteknologier, robotik och autonoma system, avancerade material-, tillverknings- och återvinningsteknologier.

4 Metod

Herfindahl-Hirschman Index (hädanefter HHI) används för att mäta graden av koncentration eller konkurrens på en marknad. Det används vanligen i samband med analyser av marknadsandelar i olika branscher och kan anses vara ett mått på företagets storlek i relation till den bransch man verkar inom. I denna analys ersätts individuella företag med länder, och marknaden utgörs av exportländer inom specifika varugrupper som exporterar till Sverige.

HHI beräknas genom att ta summan av kvadraten av marknadsandelen i procent för alla exporterande länder inom en specifik varugrupp:

$$HHI = \sum_{i=1}^N s_i^2$$

s_i är marknadsandelen i procent för land i av totalt N länder inom en specifik varugrupp. HHI kan anta ett värde mellan $1/N$ och 1. Ett HHI som är 1 betyder att importen av varan endast sker från ett land. Ett lägre värde indikerar en lägre grad av koncentration av importen.

Det saknas vedertagna gränsvärden för vad som räknas som en sårbar respektive diversifierad importmarknad. Det är tänkbart att gränssnitten skiljer sig åt beroende på vilken sorts analys man genomför, och att en analys på en mer detaljerad nivå kan kräva ett högre gränsvärde. För denna analys har vi valt ett gränsvärde på 0,7 för att indikera förhållandevis låg importdiversifiering. Detta värde har valts eftersom HHI-värden större än 0,7 ingår i den 95:e percentilen, dvs. de 5 procent av varugrupperna som har de högsta värdena för koncentration. Varugrupper med ett värde under 0,7 anses vara diversifierade.

Som exemplet nedan visar så är det inte antalet exportörer i sig som bestämmer hur diversifierad importen av en varugrupp är, utan även hur stor andel av värdet på importen som importeras från respektive land. En vara som importeras från tio länder kan således vara mindre diversifierad än en vara som importeras från fyra länder, om ett eller ett fåtal länder står för en stor andel av Sveriges totala importvärde av den varan. I denna analys innebär detta att ett beroende kan föreligga om importen både är lågt diversifierad och Kina utgör en stor andel av importvärdet.

Exempel

Sverige importerar färska hallon från fyra länder.

- Land 1: 60 procent av importen
- Land 2: 20 procent av importen
- Land 3: 10 procent av importen
- Land 4: 10 procent av importen

$$HHI = 0,6^2 + 0,2^2 + 0,1^2 + 0,1^2 = 0,42$$

I detta sammanhang är ett HHI på 0,42 diversifierat. Men om importandelarna hade varit annorlunda fördelade kan vi få ett helt annat resultat:

- Land 1: 90 procent av importen
- Land 2: 5 procent av importen
- Land 3: 3 procent av importen
- Land 4: 2 procent av importen

$$HHI = 0,9^2 + 0,05^2 + 0,03^2 + 0,02^2 = 0,81$$

I detta scenario är Sveriges import av färska hallon lågt diversifierad.

5 Resultat

Följande analys visar de genomsnittliga HHI-indexen över tid. I de översiktliga delarna tas det inte hänsyn till Kinas importandel inom varugrupperna, medan analyserna för lågdiversifierade varugrupper och varugrupper med Kina som enda exportör tar hänsyn till Kinas andel av importen.

5.1 Samtliga varugrupper

5.1.1 Översikt

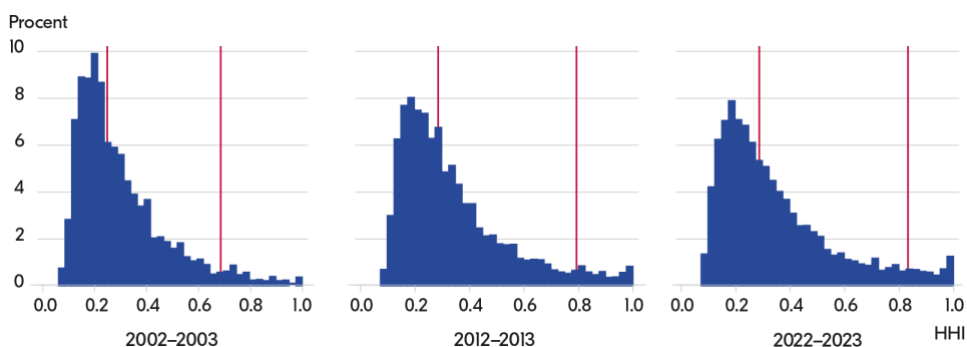
Figur 3 visar histogram över Sveriges HHI inom varor som importeras från Kina.⁷ De röda linjerna markerar medianvärdet samt den 95:e percentilen. Varor som befinner sig i den 95:e percentilen hör till de 5 procent av varuimporten med högst HHI-värde.

Över tid visar histogrammen att det genomsnittliga HHI-värdet har ökat och att en större andel varukoder befinner sig högre upp i indexskalan. Detta innebär att Sveriges diversifiering av varor som vi delvis importerar från Kina har minskat. Den minskade diversifieringen behöver i sig inte bero på att vi importerar från Kina i högre grad, utan det skulle kunna vara så att de varor som importeras från bland annat Kina generellt sett har färre exportörer eller enstaka exportörer med stora importandelar vilket gör importen mindre diversifierad. Innehållet i Sveriges import från Kina har även förändrats över tid (som visades i Figur 2), vilket också kan påverka graden av diversifiering om de varor som Sverige idag importerar från Kina generellt sett har färre exportörer.

En iakttagelse utöver det är att den 95:e percentilen har rört sig mot de högre värdena över åren. Detta innebär att fler varor har ett högre HHI-värde samt att de varor som är minst diversifierade har högre HHI-värden nuförtiden. Dessutom har andelen varukoder med HHI-värdet 1 ökat, vilket betyder att antalet varor där Kina är den enda exportören till Sverige har ökat.

Den minskade diversifieringen av varor som importeras från Kina går emot det mönster vi ser för Sveriges import över lag. Tabell 3 i Appendix visar att diversifieringen av svensk import ökat över tid, sett till alla varugrupper och exportländer. Även för import av varor från länder utanför EU har diversifieringen ökat.

Figur 3. Sveriges HHI inom varor som importeras från Kina

Not: De röda linjerna markerar median samt 95:e percentilen.

⁷ Histogram över HHI av Sveriges import från samtliga länder finns i Appendix (Figur 6).

5.1.2 Lågdiversifierade varugrupper

Figur 4 är en värme-karta som visar relationen mellan Sveriges HHI mot Kina (vertikal axel) och Kinas andel i svensk varuimport (horisontell axel) år 2022–2023. Värme-kartan är även indelad i fyra sektioner: den horisontella linjen indikerar ett HHI-värde över 0,7, vilket är gränsvärdet för om en vara är lågt diversifierad, och den vertikala linjen märker ut en kinesisk importandel på 70 procent eller mer. Pixlarna i värme-kartan antar olika färger beroende på hur många varugrupper som befinner sig på en viss nivå. De pixlar som är gula indikerar var majoriteten av varugrupperna befinner sig – på ett relativt lågt HHI-index och med mycket låg importandel från Kina.

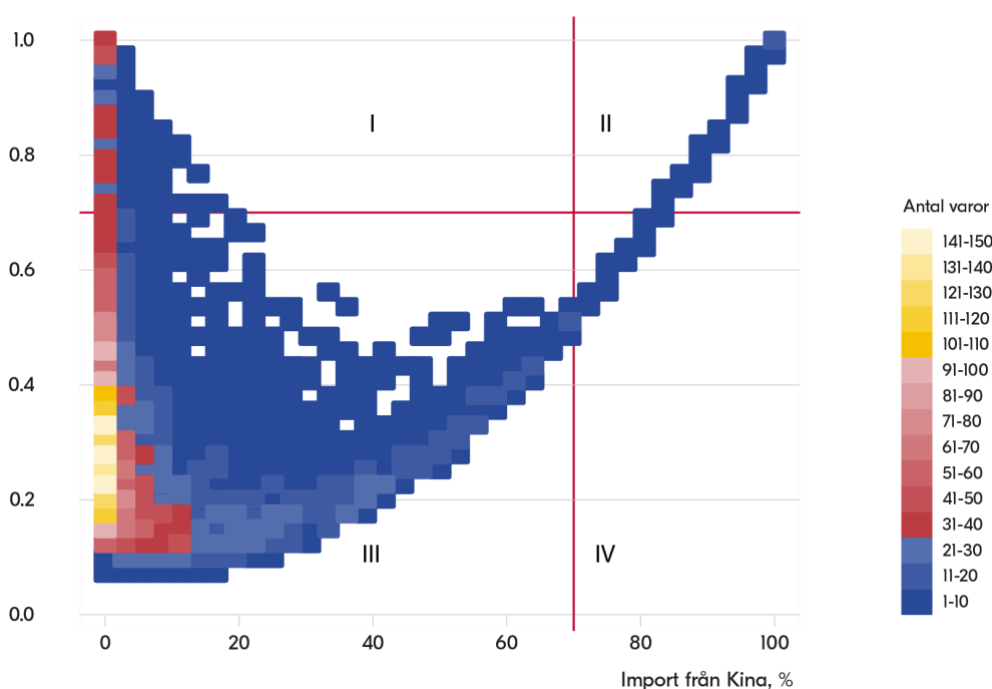
De fyra rutorna märker i sin tur ut vilka karaktärsdrag varugrupper har:

- I. Varor där importen är lågt diversifierad, men Kinas importandel är låg,
- II. Varor där importen är lågt diversifierad och Kinas importandel är hög,
- III. Varor där importen är relativt diversifierad och Kinas importandel är låg,
- IV. Varor där importen är relativt diversifierad och Kinas importandel är hög.

Majoriteten av varuimporten från Kina hamnar i ruta III, där anses importen vara diversifierad och Kinas importandel inte utmärkande. Ruta II i Figur 4 visar de varor som är lågt diversifierade och där Kina utgör en stor del av importen. Dessa varor utgör en mycket liten del av Sveriges totala import från Kina, men beroende på vilka typer av varor det gäller så kan detta utgöra en sårbarhet. År 2022–2023 var det 79 olika varugrupper som både var lågdiversifierade och där Kinas importandel låg på över 70 procent. Det är endast 1,3 procent av alla varugrupper som importeras från Kina. Däremot har andelen ökat över åren, så att andelen varugrupper som både är lågt diversifierade och där Kina är stor importör har blivit större.

Figur 4. Sveriges importdiversifiering mot Kina år 2022–2023

Herfindahl-Hirschmanindex

5.1.3 Varugrupper med Kina som enda exportör

Antalet varor som Sverige enbart importerar från Kina har stannat av över tid (Tabell 1). Det är framför allt olika typer av textil, metaller, kemiska produkter och fartyg som är mest förekommande.⁸ Värt att anmärka är att typen av varor med Kina som enda exportör inte har förändrats särskilt mycket över åren, trots att innehållet i Sveriges import från Kina har gjort det.

Det är dock viktigt att poängtera att importen kan se olika ut från år till år, och eftersom denna analys inte omfattar samtliga år från 2002 till 2023 så kan det finnas perioder där diversifieringen varit mer och mindre framträdande. Det vill säga, vissa år importeras en vara inte alls och andra år importeras den desto mer och från fler länder.

Tabell 1. Varugrupper med full koncentration från Kina

	Antal varugrupper
2002–2003	7
2012–2013	16
2022–2023	18

5.2 Strategiska varor

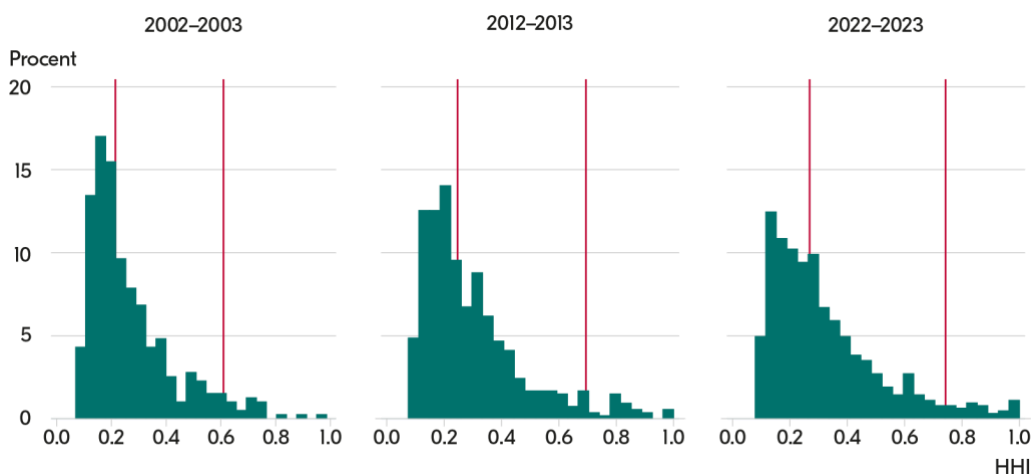
Som tidigare nämnt kommer denna del av analysen att vara på 6-ställig nivå. Detta innebär att resultaten från 5.1 inte kan jämföras rakt av med resultaten i denna del eftersom vi här inte kan vara lika detaljerade. För varje 6-ställig varukod får vi i denna analys alltså fler exportörer eftersom koden täcker fler varutyper. Därför är HHI-värden lägre i denna del av analysen.

5.2.1 Översikt

Drygt en tredjedel av Sveriges import från Kina klassas som strategiska varor. Sveriges import av strategiska varor har totalt sett varit ungefär lika koncentrerad över alla år. Sett till de strategiska varor som importeras från Kina har däremot diversifieringen minskat (Tabell 4 i Appendix). Detta mönster är även tydligt i histogrammen i Figur 5, där det syns att medianen ökat något över tid.⁹ Den röda linjen som markerar den 95:e percentilen har precis som i Figur 3 rört sig högre upp i skalan vilket betyder att antalet varor som är lågt diversifierade har ökat samt att de varor som är minst diversifierade har högre HHI-värden nuförtiden. Dessutom har andelen varukoder med HHI-värdet 1 ökat, vilket innebär att antalet varor där Kina är den enda exportören till Sverige har ökat.

⁸ Hela listan över varugrupper med full koncentration från Kina samt dess importvärde finns i Tabell 5 i Appendix.

⁹ Sveriges HHI över strategiska varor för samtliga exportörer finns i Figur 7 i Appendix.

Figur 5. Sveriges HHI inom strategiska varor som importeras från Kina

Not: De röda linjerna markerar median samt 95:e percentilen.

5.2.2 Lågdiversifierade varugrupper

En lågdiversifierad varugrupp har ett HHI-värde som är högre än 0,7 och en importandel från Kina på över 70 procent. Endast en mycket liten del av Sveriges strategiska import från Kina kategoriseras som lågdiversifierad, cirka 2,4 procent år 2022–2023. Det är en indikation på att lågdiversifierade strategiska varor som Sverige importerar från Kina inte utgör en signifikant andel av Sveriges totala varuimport. Däremot är utvecklingen negativ, det vill säga att andelen av Sveriges lågdiversifierade import av strategiska varor från Kina har ökat. Denna utveckling går emot trenden av Sveriges lågdiversifierade import av strategiska varor totalt, som har minskat över tid och som år 2022–2023 låg på 1 procent.

För att få en bättre överblick av vilka varor det gäller, har vi i Tabell 2 sammanställt vilka strategiska varor som är lågdiversifierade och där Kina utgör en stor andel av importen. Från Tabell 2 går det att utläsa att det framför allt är varor av militärt strategiskt värde som är lågdiversifierade och som till stor del importeras från Kina. Däremot är det tydligt att det inte är många varugrupper som uppfyller samtliga kriterier i denna diskussion: strategisk vara, lågdiversifierad och importeras till stor del från Kina.

5.2.3 Varugrupper med Kina som enda exportör

Tabell 2 visar även vilka strategiska varor som vi enbart importerar från Kina. Det är endast två strategiska varor som Sverige importerade från Kina 2022–2023. Båda varor är kemiska produkter och klassas som varor av militärt strategiskt värde. Sett ur ett större perspektiv är det ytterst få strategiska varor vars import är fullt koncentrerade gentemot Kina, vilket innebär att ett importberoende inom de strategiska kategorierna är fokuserat på ett fåtal varugrupper.

Tabell 2. Strategiska varor som är lågdiversifierade (HHI > 0,7) och som till stor del importeras från Kina

År	Varukod (HS 6)	Beskrivning	Typ av strategisk vara	Värde (euro)	Andel av import (%)	Kapitel
2002–2003	293010	2-"N,N-dimetyl-amino"etantiol	Militärt strategiskt värde	738 854	94	Kemiska produkter
2012–2013	382475	Blandningar innehållande koltetraklorid	Militärt strategiskt värde	69	100	Kemiska produkter
2012–2013	811259	Varor av tallium, i.a.n.	Kritiska råmaterial	8933	100	Oädla metaller
2012–2013	846320	Gänggrullmaskiner för bearbetning av metall	Militärt strategiskt värde	1236	91	Maskiner och apparater
2022–2023	282520	Litiumoxid och litiumhydroxid	Avancerade halvledare	153 500 000	84	Kemiska produkter
2022–2023	291817	2,2-Difenyl-2-hydroxiättiksyra "bensilsyra"	Militärt strategiskt värde	4 589 406	100	Kemiska produkter
2022–2023	291818	Klorbensilat "ISO"	Militärt strategiskt värde	600	100	Kemiska produkter

6 Slutsats

Sveriges varuimport har blivit mer diversifierad under de senaste 20 åren, men utvecklingen går emot trenden för varuimporten där Kina är en av exportörerna. Bland de varor där Kina är enda exportör återfinns framför allt textilvaror, metaller, kemiska produkter och fartyg (Tabell 5 i Appendix). Importen av lågt diversifierade varor från Kina är emellertid relativt liten, även om den har ökat på senare år.

Vad gäller Sveriges import av strategiska varor ser vi en liknande utveckling. Generellt har importen blivit mer diversifierad, men importen där Kina är en av exportörerna till Sverige går i motsatt riktning. Även om denna analys inte är lika detaljerad, tyder trenden över tid på att importen av strategiska varor blivit mindre diversifierad gentemot Kina. Däremot omfattar det direkta beroendet inte många varugrupper. Det är främst ett antal kemiska produkter klassade som varor av militärt strategiskt värde där all Sveriges import kommer från kinesiska leverantörer.

I ljuset av Sveriges och EU:s strävan efter att reducera kritiska beroenden kopplade till Kina är diversifierade leveranskedjor viktiga för att minska risken för störningar och leveransavbrott. Öppna leveranskedjor och en diversifierad import har visat sig minska svenska företags sårbarhet för globala leveransstörningar och kan minimera beroenden i olika delar av leveranskedjan. I den osäkra geopolitiska situation som världen befinner sig i idag blir det än viktigare att se över beroenden relaterade till strategiska varor, inte bara i hänseende till Kina.

Sverige har som mål i den nationella säkerhetsstrategin att reducera risker och sårbara beroenden gentemot Kina för att stärka ekonomisk säkerhet och motståndskraft. Man ser det dessutom som viktigt att stärka kunskapen om Kina. Denna analys bidrar till detta mål genom att dels öka kunskapen om Sveriges handelsrelation med Kina, dels genom att visa på vilka områden det kan finnas ett strategiskt beroende gentemot Kina.

Som världens näst största ekonomi är Kina en prismässigt konkurrenskraftig leverantör av varor till marknader över hela världen. På senare år har landet dessutom etablerat sig som teknologisk ledare inom flera strategiska områden. Detta kan bli en utmaning för svenska företag, som å ena sidan har starka kommersiella incitament att fortsätta importera från Kina för att bibehålla kostnadseffektivitet och tillgång till avancerad teknologi, men å andra sidan står inför ökade politiska och regulatoriska rekommendationer att diversifiera leveranskedjor. För svenska företag innebär detta en balansgång mellan att följa långsiktiga geopolitiska riktlinjer, samtidigt som de måste säkerställa konkurrenskraft och lönsamhet i en global ekonomi där Kina fortsatt spelar en central roll.

7 Referenser

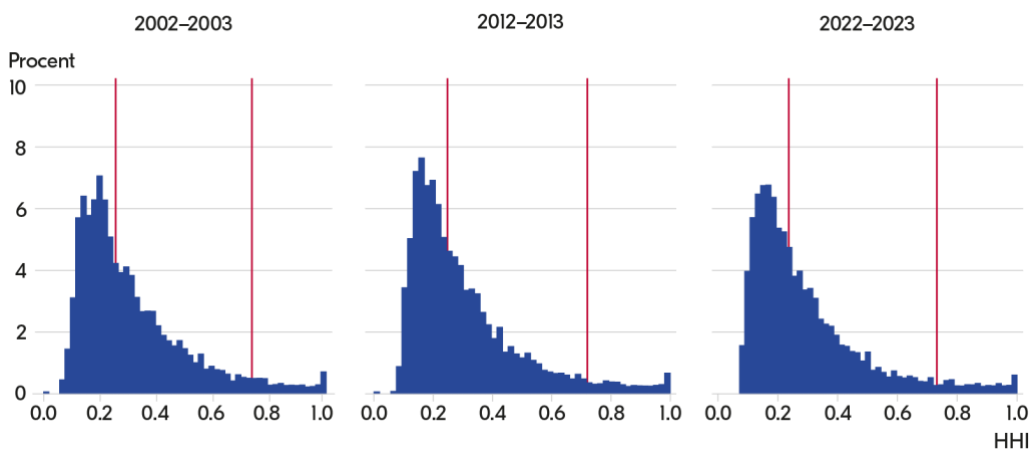
- Bluth, Christian J. (2021), *Europe's trade strategy for the age of geoeconomic globalisation*. CEPR Press. Tillgänglig: [Europe's Trade Strategy For The Age Of Geoeconomic Globalisation | CEPR](#)
- Draghi, Mario (2024). *The future of European competitiveness part B – in-depth analysis and recommendations*. EU-kommissionen: september 2024. Tillgänglig: [The future of European competitiveness part B – in-depth analysis and recommendations](#)
- EU-kommissionen (2024a), *China*. Tillgänglig: [EU trade relations with China](#)
- EU-kommissionen (2024b). *Critical raw materials*. Tillgänglig: [Critical raw materials](#)
- EU-kommissionen (2023a). *An EU approach to enhance economic security*. Tillgänglig: [An EU approach to enhance economic security](#)
- EU-kommissionen (2023b). Annex to the Commission Recommendation on critical technology areas for the EU's economic security for further risk assessment with Member States. Tillgänglig: [10 critical technology areas - EU's economic security](#)
- EU-kommissionen (2021). Commission Staff Working Document. Strategic dependencies and capacities, SWD (2021) 352 final av den 5 maj 2021.
- JRC (2024). Strategic Trade Atlas. Tillgänglig: [Strategic Trade Atlas](#)
- Kommerskollegium (2024). *Betydelsen av utrikeshandel för ekonomisk säkerhet*. Tillgänglig: [Utrikeshandeln bidrar till ekonomisk säkerhet](#)
- Kommerskollegium (2021). *An EU trade policy for geopolitical ends – clashing perspectives and policy recommendations*. [Handelspolitik för fred och säkerhet](#)
- Kommerskollegium (2020). *Improving economic resilience through trade – should we rely on our own supply?* Tillgänglig: [Rapport om hur varuförsörjningen bäst tryggs](#)
- Niinistö, Sauli (2024). *Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness*. Europeiska kommissionen. Tillgänglig: [Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness](#)
- OECD (2019). *Measuring distortions in international markets: The semiconductor value chain*. OECD Trade Policy Papers, No. 234, OECD Publishing, Paris. [Measuring distortions in international markets: The semiconductor value chain](#)
- Regeringskansliet (2024). *Nationell säkerhetsstrategi*. Stadsrådsberedningen (Skr. 2023/24:163). Tillgänglig: [Nationell säkerhetsstrategi](#)
- Tillväxtanalys (2025). *Globala leveransrisker och resiliens – lärdomar från svenska företag*. PM 2025:03. Tillgänglig: [Globala leveransrisker och resiliens – Tillväxtanalys](#)
- WTO (2023). *World Trade Report 2023 – section C: The impact of security concerns on trade*. Genève: WTO. Tillgänglig: [World Trade Report 2023](#)

8 Appendix

Tabell 3. Genomsnittligt HHI – samtliga varugrupper

	HHI totalt: alla varor och länder (1)	HHI varor där Kina är exportör (2)	HHI varor extra-EU länder (3)
2002–2003	0,314	0,302	0,297
2012–2013	0,306	0,341	0,293
2022–2023	0,296	0,350	0,286

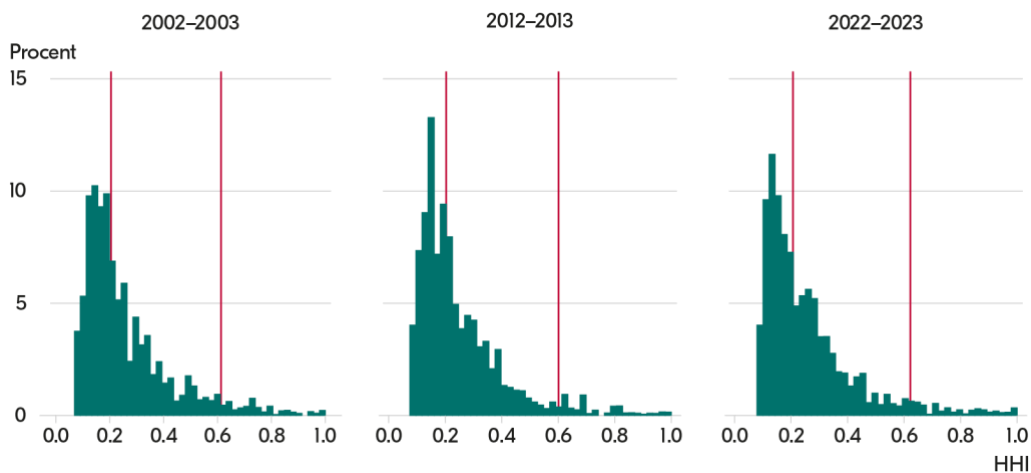
Figur 6. Sveriges HHI av import från samtliga länder

Not: De röda linjerna markerar median samt 95:e percentilen.

Tabell 4. Genomsnittligt HHI, strategiska varor

	Sverige totalt (1)	Sverige från Kina (2)
2002–2003	0,260	0,269
2012–2013	0,252	0,300
2022–2023	0,259	0,323

Figur 7. Sveriges HHI inom strategiska varor, samtliga exportörer

Not: De röda linjerna markerar median samt 95:e percentilen.

Tabell 5. Varugrupper med Kina som enda exportör till Sverige

År	Kod	Beskrivning	Värde (euro)	Avdelning
2002-2003	11042905	Korn, bearbetat till pärlgryn	73	Vegetabiliska produkter
2002-2003	15122190	Bomullsfröolja, rå, även befriad från gossypol (exkl. för tekniskt eller industriellt bruk än tillverkning av livsmedel)	311	Fetter och oljor
2002-2003	27040030	Koks, inkl. lågtemperaturkoks, av brunkol, även agglomererad	21 912 567	Mineraliska produkter
2002-2003	28121500	Svavelmonoklorid	6812	Kemiska produkter
2002-2003	29173700	Dimetyltereftalat	236 387	Kemiska produkter
2002-2003	50031000	Avfall av natursilke, inkl. silkeskokonger, inte lämpliga för avhaspling, garnavfall samt rivet avfall och riven lump	656	Textilvaror
2002-2003	85023110	Generatoraggregat avsedda för vindkraft	1529	Maskiner och apparater
2012-2013	12076000	Safflorfrön "Carthamus tinctorius"	14 868	Vegetabiliska produkter
2012-2013	20082019	Ananas, beredd eller konserverad, med tillsats av alkohol, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av > 1 kg (exkl. med ett sockerinnehåll av > 17 viktprocent)	23 053	Livsmedel
2012-2013	20083019	Citrusfrukter, beredda eller konserverade, med tillsats av alkohol, med ett sockerinnehåll av > 9 viktprocent samt en verklig alkoholhalt av > 11,85% mas	5122	Livsmedel
2012-2013	29242400	Etinamat "INN"	76 273	Kemiska produkter

2012–2013	29350030	3-"1-"7-"Hexadekylsulfonylamino"-1H-indol-3-yl"-3-oxo-1H, 3H-nafto"1,8-cd"pyran-1-yl"-N,N-dimetyl-1H-indol-7-sulfonamid och metosulam "ISO"	846	Kemiska produkter
2012–2013	38247500	Blandningar innehållande koltetraklorid	69	Kemiska produkter
2012–2013	43011000	Pälsskinn, oberedda, av mink, hela, även utan huvud, svans eller tassar	282	Läder och skinn
2012–2013	46019410	Flättningsmaterial samt flätor och liknande produkter, vävda till platta produkter, hopbundna i parallella parter, av flätor och liknande produkter av flättningsmaterial (exkl. av bambu eller rotting; mattor och gallerverk; papperstapeter enligt nr 4814; delar av skodon eller huvudbonader)	215 095	Trävaror
2012–2013	47063000	Massa av fibrer erhållna ur papper eller papp, av bambu	4541	Pappersmassa
2012–2013	51021100	Djurhår av kashmirget, okardade och okammade	678	Textilvaror
2012–2013	55020010	Fiberkabel av regenatfilament, enligt anmärkning 1 till kap. 55 (exkl. av cellulosacetat)	3	Textilvaror
2012–2013	72011030	Tackjärn, olegerat, i form av tackor eller i andra obearbetade former, innehållande $\leq 0,5$ viktprocent fosfor, $\geq 0,1$ men $< 0,4$ viktprocent mangan	290	Oädla metaller
2012–2013	72102000	Valsade platta produkter av järn eller olegerat stål, med en bredd av ≥ 600 mm, överdragna med bly, dock inte pläterade	480	Oädla metaller
2012–2013	72253030	Valsade platta produkter av snabbstål, med en bredd av ≥ 600 mm, inte vidare bearbetade, i ringar eller rullar	467 803	Oädla metaller
2012–2013	81125900	Varor av tallium, i.a.n.	8934	Oädla metaller
2012–2013	89040099	Fartyg för påskjutning av andra fartyg (exkl. för öppen sjö)	694	Fordon och fartyg
2022–2023	13021100	Opium	176	Vegetabiliska produkter
2022–2023	15132190	Palmkärnolja och babassuolja, rå (exkl. för tekniskt eller annat industriellt bruk än tillverkning av livsmedel samt i förpackningar med en nettovikt av ≤ 1 kg)	20	Fetter och oljor
2022–2023	16056100	Sjögurkor, beredda eller konserverade (exkl. rökta)	98	Livsmedel
2022–2023	20089931	Guava, mango, mangostan, papayafrukter, tamarinder, cashew-äpplen, litchiplommon, jackfrukter, sapodillafrukter, passionsfrukter, carambola och pitahaya, med tillsats av alkohol, med ett sockerinnehåll av > 9 viktprocent samt med en verklig alkoholhalt av $> 11,85\%$ mas	76 506	Livsmedel

2022–2023	27129091	Blandningar av 1–alkener innehållande ≥ 80 viktprocent 1–alkener med en kedjelängd av ≥ 24 kolatomer men ≤ 28 kolatomer	11	Mineraliska produkter
2022–2023	29181700	2,2-Difenyl-2-hydroxiättiksyra "bensilsyra"	4 589	Kemiska produkter
2022–2023	29181800	Klorbensilat "ISO"	600	Kemiska produkter
2022–2023	52063500	Garn, flertrådigt, tvinnat, av okammade bomullsfibrer, innehållande övervägande men < 85 viktprocent bomull, hos vilket enkelgarnet har en längdvikt av < 125 decitex, "> 80 metriskt numrering" (exkl. sytråd samt garn i detaljhandels-uppläggningar)	1	Textilvaror
2022–2023	52121210	Vävnader av bomull, innehållande övervägande men < 85 viktprocent bomull, med inblandning huvudsakligen eller uteslutande av lin, vägande ≤ 200 g/m ² , blekta	33	Textilvaror
2022–2023	54033300	Garn av acetat, inkl. monofilament med en längdvikt av < 67 decitex, enkelt (exkl. sytråd, högstyrkegarn samt garn i detaljhandelsuppläggningar)	43	Textilvaror
2022–2023	55152130	Vävnader innehållande < 85 viktprocent akryl- eller modakrylstapelfibrer, med inblandning huvudsakligen eller uteslutande av konstfilament, tryckta (exkl. oblekta eller blekta)	3 289	Textilvaror
2022–2023	55152299	Vävnader innehållande < 85 viktprocent akryl- eller modakrylstapelfibrer, med inblandning huvudsakligen eller uteslutande av kammad ull eller fina djurhår (exkl. oblekta eller blekta)	282	Textilvaror
2022–2023	55162100	Vävnader innehållande < 85 viktprocent regenatstapelfibrer, med inblandning huvudsakligen eller uteslutande av konstfilament, oblekta eller blekta	36	Textilvaror
2022–2023	58030030	Slingervävnader av natursilke eller avfall av av natursilke (exkl. vävda band)	5	Textilvaror
2022–2023	70022010	Glas i form av stänger och stavar, av optiskt glas, obearbetat	128 106	Varor av sten
2022–2023	84440010	Maskiner för sprutning av konstfibermaterial	8 686	Maskiner och apparater
2022–2023	88069400	Obemannade luftfartyg, med en högsta tillåten startvikt på > 25 kg men ≤ 150 kg (exkl. för passagerartransport eller endast för fjärrstyrd flygning)	58	Fordon och fartyg
2022–2023	89012010	Tankfartyg, för öppen sjö	74 937 158	Fordon och fartyg

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Vår uppgift är att förbättra möjligheterna för internationell handel med utgångspunkt i öppenhet, klara spelregler och fri rörlighet på EU:s inre marknad.

Målet för vårt arbete är att bidra till en väl fungerande inre marknad, en extern handelspolitik i EU som bygger på frihandel samt ett öppet och starkt multilateralt handelssystem.

Vi förser regeringen med beslutsunderlag, utredningar och yttranden samt deltar i internationella möten och förhandlingar.

Kommerskollegiums Solvitcenter hjälper företag och privatpersoner som stöter på problem med den fria rörligheten. Vi är också värd för flera nätverk med näringslivsorganisationer och myndigheter som syftar till att utveckla förutsättningarna för handeln.

I vår roll som handelsmyndighet ingår dessutom att ge stöd till utvecklingsländer genom handelsrelaterat utvecklingssamarbete. Det sker bland annat genom kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden som bistår exportörer från utvecklingsländer i deras handel med Sverige och EU.

Med våra utredningar och rapporter vill vi öka kunskapen om handelns betydelse för samhällsekonomin och för en global hållbar utveckling.

Kommerskollegium, april 2025. ISBN: 978-91-89742-60-4

Kommerskollegium
National Board of Trade Sweden

Box 6803, 113 86 Stockholm
Telefon 08 690 48 00
E-post registrator@kommerskollegium.se
www.kommerskollegium.se